मुंबई मुद्रांक अधिनियम,१९५८ अन्यये स्थावर मालमत्तेची विक्री किंवा देणगीच्या बाबतीत मालमत्तेच्या मूल्यावर व फलोपभोग गहाण या संलेखाच्या बाबतीत संलेखात मांडण्यात आलेल्या संलेखाद्वारे सुरक्षित रकमेवर १ टक्का या दराने अधिभार आकारुन वाढ केल्यामुळे जमा होणा-या रकमेचे वितरण संबंधीत महानगरपालिकेस करण्याबाबतची कार्यपध्दती.

महाराष्ट्र शासन नगर विकास विभाग शासन निर्णय क्रमांक- स्थासंक२०१०/प्र.क्र.९१/१०/नवि-३४ मंत्रालय,मुंबई- ४०० ०३२. दिनांक- १८ मार्च ,२०११.

प्रस्तावना -

नागरी भागातील लोकसंख्येत सतत होत असलेली वाढ व त्यामुळे महानगरपालिकेस जनतेस नागरी सोयी सुविधा पुरविण्यासाठी आर्थिक अङ्घणीमुळे पडत असलेला ताण विचारात घेऊन महानगरपालिकेच्या उत्पन्नात वाढ करण्याच्या पृथ्टीने आवश्यक त्या उपाययोजना शासन तसेच महानगरपालिकेमार्फत करण्यात येत आहेत. यास अनुलक्षून, मुंबई मुद्रांक अधिनियम,१९५८ अन्वये स्थायर मालमतेची अनुक्रमे विक्री किंवा देणगीच्या बाबतीत मालमतेच्या मूल्यांचर य फलोपभोग गहाणाच्या संलेखाच्या बाबतीत संलेखात मांडण्यात आलेल्या संलेखाद्वारे सुरक्षित रकमेवर एक टक्का या दराने अधिभार आकारुन वाढ करण्याची व त्याद्वारे गोळा होणारी रक्कम संबंधित महानगरपालिकेस अदा करण्याबाबतची तरतूद मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम,१९४९ मध्ये सन २००९ च्या महाराष्ट्र अधिनियम २७ अन्वये करण्यात आली आहे. अशाप्रकारे गोळा होणारी रक्कम संबंधित महानगरपालिकेस नियमित स्वरुपात अदा करण्याबाबतची कार्यपथ्यती विहित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

शासनाने मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम १९४९ यामध्ये तरतूद केल्यानुसार राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे, ज्या महानगरपालिकांच्या हद्दीमध्ये मुंबई मुद्रांक अधिनियम,१९५८ अन्यये स्थायर मालमत्तेची विक्री किंवा देणगीच्या बाबतीत मालमत्तेच्या मूल्यांघर य फलोपभोग गहाणाच्या संलेखाच्याबाबतीत संलेखात मांडण्यात आलेल्या संलेखाद्वारे सुरक्षित रकमेवर एक टक्का या दराने अधिभार आकारुन वाढ करण्याचे जाहीर केले आहे, त्या महानगरपालिकांच्या हदीत याद्वारे गोळा होणारी रक्कम संबंधित महानगरपालिकेस अदा करण्याची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे राहील.-

- (१) सदर एक टक्का अधिभाराची गोळा होणारी रक्कम राज्याच्या एकत्रित निधीमध्ये जमा करण्यात यावी. यानुसार जमा होणा-या रकमेचा हिशेब मुद्रांक शुल्क महानिरीक्षकांनी स्वतंत्रपणे ठेवावा व या पोटी संपूर्ण वर्षात गोळा झालेल्या रक्कमे बाबतचा तपशील नगर विकास विभागाकहे पाठवावा.
- (२) सबर एक टक्का अधिभारामुळे राज्याच्या एकत्रित निधीत जमा होणा-या संभाव्य रकमेएवढी तरतूद खालील लेखाशीर्षाखाली दरवर्षी करण्यात यावी.

"मागणी क्रमाक एफ-४, ३६०४, स्थानिक स्थराज्य संस्था य पंचायत राज संस्था यांना नुकसान भरपाईच्या य अभिहस्तांकित रक्कमा देणे.२००, इतर संकिर्ण नुकसान भरपाईच्या य अभिहस्तांकित रक्कमा (००)(०९) स्थानिक संस्थांनी जकातीचे पुनःस्थापन केल्यामुळे महानगरपालिका क्षेत्रातील मुद्रांक शुल्कायर १% अधिभार देण्याच्या वृष्टीने बदली महानगरपालिकांसाठी तरतुव (३६०४०९२४)३१ सहायक अनुदान(येतनेतर)"

- (३) यरीलप्रमाणे अर्थसंकल्पात वार्षिक तरतुद व आवश्यकतेनुसार सुधारीत तरतुद प्रस्तावित करण्याची व खर्चाचा ताळमेळ करण्याची कार्यवाही नगर विकास विभागामार्फत करण्यात वेईल.
- (४) वरील अनुक्रमांक २ येथे नमूद अर्थसंकल्पात करण्यात आलेल्या तरतुदीतून संबंधित महानगरपालिकाना अदा करण्यासाठी नगर विकास विभागामार्फत जिल्हाधिकारी यांच्याकडे निधी सुपूर्त करण्यात येईल.
- (५) एक टक्का अधिभाराच्या जमा होणा-या रकमेचा तपशिल महानगरपालिकेच्या हद्दीत असणा-या संबंधित स्थानिक जिल्हा सहनिबंधक आणि जिल्हा कोषागार अधिकारी यांनी संयुक्तपणे अहवालाच्या स्वरुपात जिल्हाधिकारी यांच्याकडे दर महा दिनांक ५ पर्यंत सादर करावा. जिल्हाधिका-यांनी सदर अहवाल तपासून मागील महिन्यात जमा झालेल्या एक टक्के अधिभाराची सममूल्य रक्कम वरील क्र.४ प्रमाणे त्यांचेकडे प्राप्त झालेल्या अनुदानातून संबंधित महानगरपालिकांना सहाय्यक अनुदानाचे स्वरुपात दिनांक ३० पर्यंत धनादेशाव्दारे अदा करावी.
- (६) सदर कार्यपध्दती ज्या महानगरपालिकांच्या हद्दीमध्ये सदर एक टक्का अधिभार आकारण्यात येईल, त्या महानगरपालिकांना अशाप्रकारे गोळा होणारी रक्कम वितरीत करण्यासाठी लागू राहील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(दिपक म्हैसेकर)

उपसचिव,महाराष्ट्र शासन

प्रति,
संबंधित जिल्हाधिकारी,
आयुक्त संबंधित महानगरपालिका,
महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, मुंबई
महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, नागपूर,
मुख्यलेखा परीक्षक स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई,
अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई,
महानिरीक्षक,नोंदणी व मुद्रांक शुल्क,पुणे.
वित्तविभाग व्यय-३/ अर्थोपाय, मंत्रालय, मुंबई,
मा. मुख्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,
मा. राज्यमंत्री (नगर विकास) यांचे खाजगी सचिव,
कार्यासन अधिकारी (नवि-४), नगर विकास विभाग,
निवडनस्ती, नवि-३४